

YÖNETMELİK

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

**HAVA ULAŞIMINI KOLAYLAŞTIRMA YÖNETMELİĞİ
(SHY-HUK)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında hava ulaşımının kolaylaştırılmasını sağlamak amacı ile uygulanacak usul ve esasları düzenlemek ve havaalanlarında hizmet veren kurum ve kuruluşlar arasında hava ulaşımını kolaylaştırma kapsamında gerekli koordinasyonu sağlamak için genel esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında faaliyet göstermekte olan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 1/11/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak, ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'inde yer alan standartlara paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AOC: Hava yolları İşletme Konseyini,
- b) Bagaj: Hava aracında taşınan yolcunun veya mürettebatın kişisel eşyasını,
- c) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
- ç) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- d) DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,
- e) ECAC: Avrupa Sivil Havacılık Konferansını,
- f) Eğitim, Araştırma ve Denetleme Uzmanları Kurulu (EADUK): Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programının oluşturulması, idamesi ve yürütülmesini sağlamak, bütün hava meydanları için güvenlik standardı oluşturmak, sivil havacılık güvenliği sorunları için çözüm yolları geliştirmek, hava meydanlarında görev yapan kamu ve özel sektöre ait kurum ve kuruluşlarda çalışan personelin, ICAO ve ECAC kural ve standartlarına göre eğitim ve denetimini yapmak, araştırmalarda bulunmak amacıyla oluşturulan kurulu,
- g) HALİNKOK: Havalimanı Kolaylık Komitesini,
- ğ) HANKOK: Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Komitesini,
- h) Hareket kabiliyeti kısıtlı yolcu: Daimi veya geçici olarak herhangi bir fiziksel, duyuşsal veya zihinsel engel, yaş veya başka herhangi bir engel sebebinden dolayı taşımacılık hizmetini kullanırken hareket kabiliyeti kısıtlı olan ve sunulan hizmetlerin kişinin ihtiyaçlarına göre özel itina ve uyarılmasını gerektiren yolcu,
- ı) Havaalanı: Karada ve su üzerinde, içersindeki bina, tesis ve donanımlar dahil hava araçlarının kalkması, inmesi ve

yer manevraları için hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yük ve yolcu indirilip bindirilmesine elverişli tesisleri bulunan yerleri,

i) Havaalanı işletmecisi: Havaalanı işletiminden sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,

j) Havaalanı kullanıcıları: Hizmet üretmek veya vermek için havaalanı tesis ve kolaylıkları ile alt yapısını kullanan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişileri,

k) Hava kargo acentesi: Hava taşıyıcısı adına, kargo kabul ve sevk etmeye, konşimento düzenlemeye yetkili, taşıma işleri organizasyonunu üstlenen, IATA tescilli ve SHGM yetki belgesine sahip kuruluşu,

l) Hava Meydanı Güvenlik Komisyonu: Hava limanlarında, güvenlik tedbir ve tertiplerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak amacıyla oluşturulan komisyonu,

m) Hava taşıyıcısı: Yolcu, posta veya yükün nakliyatında hava ulaştırma araçları ile belirli bir tarife kapsamında bir hava servisi hizmeti veren veya işleten yerli ve yabancı hava taşıma şirketini,

n) IATA: Uluslararası Hava Taşımacıları Birliğini,

o) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

ö) IPU: Uluslararası Posta Birliğini,

p) Kabul edilmeyen yolcu: Bir ülkeye girişi, o devletin makamlarınca kabul edilmeyen ya da edilmeyecek olan yolcu,

r) Kargo: Posta, erzak, yolcu bagajı ve yanlış muamele görmüş bagaj dışında hava aracında taşınan ve kargo manifestosuna kayıtlı herhangi bir malı veya yükü,

s) Kural dışı (Asi) yolcu: Uçakta kalkış öncesinden uçak kapısının kapanmasından, indikten sonra tekrar açılmasına kadar olan sürede yolcu ve personelin düzenini veya güvenliğini tehlikeye atacak hareketlerde bulunan uçaktaki malzemelere zarar veren, tehdit eden veya sivil havacılık alanında uygulanan mevzuat kurallarına ve mürettebatın uyarılarına uymayan kişiyi,

ş) Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu (MSHGK): Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programında yapılacak olan değişikliklerin onaylanması, programın geliştirilmesi ve ilgili yeni politikaların belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu olmak üzere oluşturulan kurulu,

t) MSHGP: Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programını,

u) Mürettebat üyesi: Bir uçuş görev periyodunda, hava aracında görev yapmak üzere işletmeci tarafından tayin edilmiş kişiyi,

ü) Posta: IPU kuralları doğrultusunda posta servisleri tarafından teslim edilen ve posta servislerine teslim edilmek üzere taşınan mektupların ve diğer kalemlerin sevkiyatını,

v) SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

y) Sınır dışı edilen yolcular (Deporte): Daha önce bir ülke tarafından kanunen kabul edilen ya da bir ülkeye kanuni olmayan yollardan giren, ancak ilgili ülkenin yetkili mercilerince resmi olarak söz konusu ülkeyi terk etmesi talep edilen kişiyi,

z) Terminal işletmecisi: Sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında, havaalanı işletmecisi dışında yap-işlet-devret modeli, kiralama ve benzeri şekillerde terminal işletmeciliği yapan işletmeyi,

aa) TÖSHİD: Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneğini,

bb) TÜRSAB: Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğini,

cc) Uluslararası havaalanı: Gümrük, göç, halk sağlığı, hayvan ve bitki karantinası ve benzer prosedürlerin yürütüldüğü, uluslararası hava trafiği için giriş ve çıkış havaalanı olarak devletin toprağında yer alan ve devletçe tayin edilmiş herhangi bir havaalanını,

çç) UTİKAD: Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneğini,

dd) Yabancı hava taşıyıcısı: Herhangi bir yabancı devlet otoritesinden işletme ruhsatı almış bulunan işletmecileri,

ee) Yer hizmeti kuruluşu: 28/8/1996 tarihli ve 27277 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)’nde istenen koşulları sağlayarak havaalanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşları,

ff) WHO: Dünya Sağlık Örgütünü,

gg) WCO: Dünya Gümrük Örgütünü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Komitelerin Kurulması, Görevleri ve Çalışma Esasları

HANKOK’un oluşumu

MADDE 5 – (1) Sivil trafiğe açık uluslararası havaalanlarında hava ulaşımını kolaylaştırmak için, Sivil Havacılık Genel Müdürü veya Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Havaalanı işletmecileri ve Türk Hava Yolları A.O.’dan en az daire başkanı seviyesinde, uluslararası trafiğe açık havaalanı mülki idare amirleri ve havaalanı terminal işletmecileri, Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğine göre A grubu çalışma ruhsatına sahip yer hizmeti kuruluşları, TÖSHİD, TÜRSAB, UTİKAD ve AOC’dan yönetim kurulu başkanı, genel müdür veya genel müdür yardımcısı düzeyinde temsilcilerden olmak üzere birer üyenin katılımıyla HANKOK oluşturulur.

(2) HANKOK’a üye olan Bakanlıkların toplantı için katılımı öngörülen ilgili Genel Müdürlüklerinin isimleri SHGM tarafından toplantı davet yazısında belirtilir.

(3) Havaalanlarında hizmet veren ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel tüzel kişilerin temsilcileri, gerekli görülen durumlarda HANKOK toplantılarına SHGM tarafından görüş almak üzere davet edilebilir.

HANKOK’un çalışma esasları

MADDE 6 – (1) HANKOK üyeleri, yılda en az iki kez toplantıya çağırılır. SHGM tarafından ihtiyaç duyulması halinde HANKOK katılımcıları olağanüstü toplantıya çağırılabilir. Komitenin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir:

a) HANKOK, üye tam sayısının en az yarısından bir fazlası ile toplanır.

b) HANKOK toplantısı sürecinde emniyet, güvenlik ve mali hususlar dışındaki anlaşmaya varılamayan konular oylamaya sunulur.

c) HANKOK’ta kararlar oy çokluğu esasına göre alınır. Katılımcı her bir üyenin bir oy hakkı mevcut olup, çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşit olması halinde, Başkanın oyu iki oy olarak sayılır.

ç) HANKOK’un koordinasyon ve sekretarya işleri SHGM tarafından yürütülür. HANKOK toplantısının en az yirmi gün öncesinde SHGM tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilen toplantıya davet yazısında katılımcıların toplantı gündemi ile ilgili görüşleri talep edilir.

d) HANKOK’a üye ilgili kurum ve kuruluşlar, toplantı gündemine ilişkin görüş ve önerilerini toplantı tarihinden en az on gün öncesinde SHGM’ye bildirir.

e) HANKOK gerekli gördüğü durumlarda gündemindeki belirli konular için alt çalışma komisyonları kurabilir. Bu alt komisyonların çalışmaları HANKOK’ta değerlendirilir ve karara bağlanır. Ayrıca, HANKOK gerekli görülen hallerde

sorunların yerinde incelenmesi, araştırılması ve rapor hazırlanması için inceleme komisyonları da oluşturabilir.

HANKOK'un görevleri

MADDE 7 – (1) HANKOK, 6 ncı maddede belirtilen süreler içerisinde toplanarak sivil hava ulaşımına açık uluslararası havaalanlarında hava ulaşımını kolaylaştırmak için aşağıda belirtilen hususları yerine getirir:

a) Bu Yönetmelikte bahsedilen uygulamaya yönelik esaslara ilişkin ulusal hava nakliyatı kolaylıklar programının oluşturulması.

b) HANKOK'un sekretaryası tarafından, havaalanlarında hizmet vermekte olan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişiler arasında gerekli koordinasyonun sağlanması için önlemlerin alınması.

c) Bu Yönetmelik kapsamında hava araçlarının, yolcunun, bagajların, kargoların giriş ve çıkış işlemleri, sağlık hizmetleri gibi uygulamaların uluslararası standartlarda yürütülmesinin sağlanması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması ve hizmetlerin yürütülmesinin takip edilmesi.

ç) Uluslararası standartlarda yapılacak olan değişikliklerin ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi ve bu değişiklikler ile gelişmelere bağlı olarak uluslararası standartların havaalanlarında uygulanabilmesi için ilgili kuruluşlara önerilerde bulunularak uygulamaların takip edilmesi, mümkün olduğu zamanlarda yurtiçi ve yurtdışındaki uluslararası havaalanlarına bu hususlarda periyodik inceleme turlarının düzenlenmesi.

d) Uluslararası sivil havacılık alanındaki gelişmeler hakkında HANKOK üyelerinin bilgilendirilmesi.

e) Hava ulaşımının kolaylaştırılması konusunda yapılacak uluslararası toplantıların ve alınan kararların takip edilmesi ve uygulanmasının sağlanması için ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonun oluşturulması.

f) ICAO Genel Sekreterliğinin hava ulaşımını kolaylaştırma uzmanları tarafından ülkemize yapılacak olan ziyaretlerinde, mümkün olduğu durumlarda uzmanların HANKOK toplantılarına katılabilmelerinin sağlanması.

g) HANKOK çalışmaları kapsamında spesifik ve örnek teşkil edebilecek uygulamaların diğer devletlere bildirilmek üzere ICAO'ya iletilmesi.

ğ) Sivil havacılık güvenliği konusunda, HANKOK'a üye kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluk alanına giren sorunların takip edilmesi, gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması amacıyla ilgili Hava Meydanı Güvenlik Komisyonuna, Eğitim Araştırma Denetleme Uzmanlar Kurulu veya Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kuruluna bildirilmesi ve bunların çözüme kavuşturulmasının takip edilmesi.

h) Yolcu mağduriyetinin önlenmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması, alınan önlemlerin takip edilmesi ve bunların uygulanması için ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması.

ı) Uçuş can ve mal emniyetini etkileyen yer kazalarının önlenmesi için alınan önlemlerin takip edilmesi ve bunların uygulanması için ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması.

i) Havaalanlarında uygulanan slot uygulamalarının takip edilmesi ve bu konuda öneri, şikayet ya da taleplerin ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi.

j) HALINKOK toplantılarında çözülememesi ve diğer havaalanlarını da ilgilendirmesi nedeniyle HANKOK'a iletilen sorunların tartışılarak sonuçlandırılması ve gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara ileterek çözüme kavuşturulmasının sağlanması.

k) HANKOK toplantı raporunun ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi.

HALINKOK'un oluşumu

MADDE 8 – (1) Uluslararası trafiğe açık havaalanlarında, ilgili havaalanı mülki idare amirinin başkanlığında, havaalanı yöneticisi, havaalanı emniyet şube müdürü, gümrük müdürü, il turizm müdürü, havaalanı denetleme merkezi baştabibi, THY A.O.'nun istasyon ve kargo müdürü, havaalanı terminal işletmecisi, bulunduğu illerde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü temsilcisi, Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğine göre A, B ve C grubu çalışma ruhsatına sahip yer hizmetleri kuruluşlarının istasyon yöneticileri ile TÖSHİD ve AOC'den birer temsilcinin katılımıyla HALINKOK oluşturulur.

(2) Havaalanlarında hizmet veren ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişiler ve özel tüzel kişilerin temsilcileri, gerekli görülen durumlarda HALİNKOK toplantılarına görüş almak üzere davet edilebilir.

HALİNKOK'un çalışma esasları

MADDE 9 – (1) HALİNKOK olağan zamanlarda her ay toplantıya çağırılır. İhtiyaç halinde HALİNKOK üyeleri olağanüstü toplantıya çağırılabilir. Çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir:

- a) HALİNKOK, üye tam sayısının yarıdan bir fazlası ile toplanır.
- b) HALİNKOK toplantılarında, emniyet, güvenlik ve mali hususlar dışındaki üzerinde anlaşmaya varılamayan konular ile üyelere herhangi birisinin gündeme ilave edilmesini istediği hususlar oylamaya sunulur.
- c) HALİNKOK kararları, oy çokluğu esasına göre alınır. Her üyenin bir oy hakkı vardır, çekimser oy kullanılmaz. Oyların eşit olması halinde, Başkanın oyu iki oy olarak sayılır.
- ç) HALİNKOK'un koordinasyon ve sekretarya işleri, havaalanı yöneticiliği tarafından yürütülür.
- d) HALİNKOK üyesi kurum ve kuruluşlar toplantı gündemine ilişkin görüş ve önerilerini toplantı tarihinden en az on gün öncesinde HALİNKOK'a bildirmekle yükümlüdür. Gündem maddesi olmaması halinde toplantının gerçekleştirilmediği bilgisi, HALİNKOK üyelerine ve SHGM'ye bildirilir.
- e) HALİNKOK gerektiğinde belirli görevler için alt komisyonlar kurabilir. Bu alt komisyon çalışmaları HALİNKOK'ta incelenir ve karara bağlanır.

HALİNKOK'un görevleri

MADDE 10 – (1) HALİNKOK, 9 uncu maddede belirtilen süreler içerisinde toplanarak uluslararası havaalanlarında hava ulaşımının kolaylaştırılması konusunda karşılaşılan yerel sorunların mahallinde çözüme kavuşturulması için aşağıda belirtilen hususları yerine getirir:

- a) Ulusal ve uluslararası standartların ilgili havaalanında eksiksiz olarak uygulanması için gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması.
- b) Bu Yönetmelik kapsamında hava araçlarının, yolcunun, bagajların, kargoların giriş ve çıkış işlemleri, sağlık hizmetleri gibi uygulamaların uluslararası standartlarda yürütülmesinin sağlanması amacıyla havaalanında ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması ve hizmetlerin yürütülmesinin takip edilmesi.
- c) HALİNKOK toplantılarında alınan kararların havaalanında uygulanmasının sağlanması ve takip edilerek sonuçlarının HALİNKOK'a bildirilmesi.
- ç) Yolcu mağduriyetinin önlenmesi için alınan kararların havaalanında uygulanmasının sağlanması ve takip edilmesi.
- d) Havaalanı ve çevresinin bulaşıcı hastalık ve zarar veren diğer canlılar ile kuşları cezbeden mahallerin ıslahı için yerel yönetimle de işbirliği yaparak gerekli tedbirlerin alınmasının sağlanması.
- e) HALİNKOK toplantılarında çözümlenemeyen ve diğer havaalanlarını da ilgilendiren ortak sorunların HALİNKOK'a iletilmesi.
- f) HALİNKOK toplantı sonuç raporlarını SHGM, DHMİ ve ilgili kurum ile kuruluşlara gönderilmesinin sağlanması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hava Aracı, Yolcu, Mürettebat, Bagaj, Kargo, Posta, Yedek Parça ve Ekipmanın Giriş ve Çıkışı

Hava araçlarının giriş ve çıkışı

MADDE 11 – (1) Türk hava sahasını ve havaalanlarını kullanacak hava araçları ve hava taşıyıcısının giriş ve çıkışlarında ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WCO ve Havacılık Bilgi Yayını (AIP)'nin GEN bölümünde belirtilen kurallara uyulur ve

bu işlemlerde ulusal gümrük mevzuatına aykırı hiçbir uygulama yapılmaz.

(2) Hava aracı; yolcu, kargo, erzak veya posta yükleyip boşaltıyorsa aşağıda belirtilen dokümanların ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanında belirtilen standartlarda beyanı talep edilir:

- a) Genel beyanname,
- b) Yolcu manifestosu,
- c) Kargo manifestosu veya özet beyan,
- ç) Posta beyanı.

(3) Bu dokümanlar ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanında belirtilen bilgilerle sınırlı olur ve otomatik bilgi işlem sistemi veya kağıt formunda kabul edilir.

(4) Kargo Manifestosunun otomatik bilgi işlem sistemleri ile sağlanması halinde ayrıca yazılı kargo manifestosu istenmez.

(5) IPU'daki yürürlükteki kurallarında tanımlanan formlar dışında yazılı bir posta beyanı istenmez.

(6) Dokümanlar İngilizce ve Türkçe olarak düzenlenir.

Havaalanı sağlık hizmetleri, hava araçlarının ilaçlanması ve dezenfeksiyon işlemleri

MADDE 12 – (1) Havaalanlarında gerçekleştirilen sağlık hizmetleri ile ilaçlama ve dezenfeksiyon işlemlerinin ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ve WHO tavsiyeleri ile Uluslararası Sağlık Tüzüğüne uygun olarak Sağlık Bakanlığı, havaalanı işletmecisi, havaalanı kullanıcıları ve yerel yönetimlerle de işbirliği yapılarak yürütülür.

(2) Hava araçlarının ilaçlama işlemlerinin ve sağlık hizmetlerinin ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı, ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO tavsiyeleri ile Uluslararası Sağlık Tüzüğü, 12/7/2008 tarihli ve 26790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Havaalanı Sağlık Denetleme Merkezleri Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak yapılır.

Yolcu, mürettebat ve bagajların giriş ve çıkışı

MADDE 13 – (1) Havaalanı işletmecisi ile terminal işletmecisi ilgili kuruluşlar ile gerekli işbirliğini sağlayarak, yolcu, mürettebat üyesi, bagaj ve kargonun giriş ve çıkışı için ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO ve WCO'da belirtilen standartların oluşturulmasından, gerekli önlemlerin alınmasından ve bu uluslararası standartlar ile ulusal gümrük mevzuatında belirtilen hususlara ve MSHGP'ye uyulmasından sorumludur.

(2) Hava taşıyıcısı ve havaalanı işletmecisiyle işbirliği yaparak, normal denetimden daha fazlasını gerektirmeyen bütün yolculara, uçağın büyüklüğüne ve programlı varış saatine bakılmaksızın, uçaktan inişi izleyen kırk beş dakika içerisinde giriş izni verilir.

(3) Havaalanı işletmecisi tarafından havaalanına gelen yolcuların ve bagajlarının gümrük ve karantina denetimleri için Uluslararası Sağlık Tüzüğü de dikkate alınarak WCO tarafından istenilen çift kanallı bir denetim veya yolcuların akışını sağlayacak başka bir sistem havaalanı işletmecisi tarafından kurulur.

(4) Hava taşıyıcıları, havaalanı işletmecisi ve terminal işletmecisiyle de işbirliği yaparak, yolcunun havaalanında ilk işlem noktasında kendini tanıtmaya anından itibaren, tüm yolcuların ilave işlem gerektirmeyen check-in, güvenlik kontrolü, pasaport kontrolü, fazla bagaj işlemleri gibi konularda zorunlu gidiş işlemlerini toplam en geç altmış dakikada tamamlar.

(5) Havaalanı veya terminal işletmecisi, yolcuların bagajlarını taşımada kullanacakları yeterli sayıdaki el arabasının çalışmaya hazır bakımlı bir şekilde ve gereken yerlerde her zaman bulunmasını sağlar.

(6) İlgili mevzuatları uyarınca görevli kurum ve kuruluşlar tarafından mürettebat üyelerinin ve bagajlarının geliş ve gidişte kontrollerden geçmesi gerektiğinde bu kontrollerde gerekli kolaylıklar sağlanır. Yabancı hava taşıyıcısının teknik nedenlerden dolayı yolculuğuna devam edemeyen bir uçağını uçabilir hale getirebilmeleri için acilen ihtiyaç duyacağı teknik

personelinin Ülkemize geçici olarak giriş işlemlerinde ve hava yolu mürettebat üyesinin görevli olarak bir uçağa katılması sürecinde gecikmeye mahal bırakmayacak düzenlemelerin ilgili mevzuatları uyarınca görevli kurum ve kuruluşlar tarafından yapılır.

Kargo, posta ve diğer maddelerin giriş ve çıkışı

MADDE 14 – (1) Havaalanlarında kargo, posta ve diğer maddelerin giriş ve çıkışları için ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO, WCO ve IPU tarafından belirlenen standartlarda gerekli alt yapının oluşturulması, kolaylıkların sağlanması ve bu uluslararası standartlar ile ulusal gümrük mevzuatında belirtilen hususlara ve MSHGP'ye uyulur.

İthal ve ihraç kargosunun giriş ve çıkışı

MADDE 15 (1) İthal ve ihraç kargosunun havaalanlarına giriş ve çıkışları için ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO ve WCO'nun belirlediği uluslararası standartlarda gerekli alt yapının oluşturulması, önlemlerin alınması ve bu uluslararası standartlar ile ulusal gümrük mevzuatında belirtilen hususlara ve MSHGP'ye uyulur.

Transit ve transfer yolcu, transit ve transfer kargo ve diğer maddelerin giriş ve çıkışı

MADDE 16 (1) Havaalanlarında yapılacak transit ve transfer kargo, yolcu ve diğer maddelerin giriş ve çıkışı için ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO ve WCO tarafından belirlenen standartlarda gerekli alt yapının oluşturulması, kolaylıkların sağlanması ve bu uluslararası standartlar ile ulusal gümrük mevzuatında belirtilen hususlara ve MSHGP'ye uyulur.

(2) Hava taşıyıcısı, transit ve transfer yolcuların gümrük, pasaport ve güvenlik kontrolüne tabi olmaları için gerekli önlemleri alır.

(3) Yurt dışından gelip, yurt dışına veya yurt içine gönderilen özel kargo statüsündeki kargolar, gümrüklü sahayı terk etmediği ve ithal antreposuna alınmadığı sürece apronda en fazla oniki saat süre ile bekletilebilir ve daha sonra transit ve transfer olarak devamı sağlanır.

(4) Hava yoluyla transit ve transfer taşınan eşya özet beyan kapsamında taşınır. Ancak, yabancı bir ülkeden hava yolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın geçici depolama yeri ya da antrepoya alınmaksızın ulusal mevzuatta belirtilen süre içerisinde aprondaki bir diğer hava aracına yüklenmek suretiyle yabancı bir ülkeye gönderilmesinde, 7/10/2009 tarihli ve 27369 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesi çerçevesinde gümrük idaresinden izin almak şartıyla herhangi bir beyanname ya da özet beyan düzenlenmesi zorunlu değildir.

(5) Yurt içinden gelip yurt dışına giden transit ve transfer kargoların ihraç işlemleri, yetkili gümrük idaresince tamamlanır ve eşya çıkış gümrük idaresine transit beyannamesi ile sevk edilir.

(6) Yer hizmetleri kuruluşları ve hava taşıyıcısı, transit ve transfer yolcu ve kargo manifestolarının elektronik ortamda gümrük idarelerine veya ilgili idarelere aktarılması için gerekli altyapıyı hazırlar.

İşletmecilerin ithal-ihraç ettiği yedek parça veya diğer materyallerin giriş ve çıkışı

MADDE 17 – (1) Havaalanı işletmecisi, yer hizmetleri kuruluşları, hava taşıyıcısı veya bunların temsilcileri tarafından ithal veya ihraç edilen hava aracı ekipmanı ve yedek parçası, yer ve güvenlik ekipmanı veya yenileme parçaları, erzak ve ihtiyaç malzemelerinin havaalanına giriş ve çıkışları için ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i, WHO ve WCO tarafından belirlenen standartlarda kolaylıkların sağlanması ve yapılan işlemlerde bu uluslararası standartlar ile ulusal gümrük mevzuatında belirtilen hususlara uyulur.

(2) Erzak ve malzemelerinin antrepo rejimine uygun ithalatıyla ilgili olarak menşe belgesi veya konsolosluk tasdikli bir belge ya da özel faturalar gibi destekleyici belge takviyesi talep edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hareket Kabiliyeti Kısıtlı, Kabul Edilmeyen ve Kural Dışı Yolcular

Hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların giriş ve çıkışı

MADDE 18 – (1) Hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların havaalanlarına giriş ve çıkışları için ICAO tarafından

yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i ve ulusal mevzuat kapsamında MSHGP'de belirtilen standartlarda kolaylıkların sağlanması için havaalanı ve terminal işletmecileri ile hava taşıyıcısı ve yer hizmeti kuruluşları tarafından ulusal mevzuat kapsamında gerekli alt yapı oluşturularak, gerekli önlemler alınır.

(2) Hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların gidişte havaalanına varış noktasından, gelişte havaalanından ayrılışına kadar olan süreç için ulaşım hizmetlerinden yararlanabilmesinin sağlanması, bu kapsamdaki yolcuların alınması, bırakılması, yolcu transfer hizmetlerinde ve araç parkı tahsisinde gerekli düzenlemeler yapılarak, kolaylaştırıcı tedbirlerin alınması birinci fıkrada belirtilen ilgili kuruluşlar tarafından sağlanır.

(3) Hareket kabiliyeti kısıtlı yolculara kesintisiz hizmet verilebilmesi amacıyla, havaalanı veya terminal işletmecisi, hava taşıyıcısı ile yer hizmeti kuruluşu arasında gerekli koordinasyon sağlanmalıdır.

Kabul edilmeyen yolcular

MADDE 19 – (1) Hava taşıyıcısının herhangi bir yolcu taşıma sorumluluğu, bu yolcunun ülkeye kesin olarak kabul edildiğinde sona erer. Türk havaalanlarını transit olarak kullanmak suretiyle üçüncü ülkelere giderek bu ülkelerce kabul edilmeyen ve Ülkemiz havaalanına geri getirilen yolcu ile Ülkemiz havaalanlarına doğrudan kabul edilemez yolcu getiren hava taşıyıcısı, bu yolcuların yolculuğunu başlattığı nokta ile şahsın kabul edileceği başka bir yere gönderilmesinden ve gönderilene kadar işe, ibate ve sağlık giderlerinin karşılanmasından sorumludur. Havaalanı işletmecisi bu tür yolcular için gerekli alt yapıyı hazırlar.

(2) Kabul edilmeyen, sınır dışı edilen yolcuların havayolu ile seyahati hususunda risk değerlendirmesi ilgili mülki idare amirliğince yapılır. Yalnız başlarına seyahat etmelerinde risk görülenlere seyahatleri süresince refakat edilir. Refakatçi kolluk gücü olabildiği gibi özel güvenlik personeli de olabilir. Refakatçinin emniyet personeli mi yoksa özel güvenlik personeli mi olacağı hususunda değerlendirme ilgili mülki idare amiri tarafından yapılır. Her halükarda refakat edecek kişi hava aracına silahsız olarak biner.

(3) Havaalanlarında ülkeye kabul edilmeyen yolcuların giriş ve çıkış işlemlerinde ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ile ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'inde ve ulusal mevzuat kapsamında MSHGP'de belirtilen standartlarda gerekli alt yapı ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından oluşturulur ve gerekli önlemler alınır.

Kural dışı ve sınır dışı edilen yolcular

MADDE 20 – (1) Havaalanı işletmecileri, terminal işletmecileri, hava taşıyıcısı, yer hizmetleri kuruluşları, kural dışı yolcuların havada veya yerde uçuş ve yer emniyeti ve güvenliğini bozucu tutum ve davranışları ile çalışanlara karşı olabilecek fiziksel veya sözlü saldırılarını ve düzen ve disiplini bozucu tutum ve davranışlarını önlemek ve bu tür yolculara gerekli yaptırımların uygulanmasını sağlamak amacıyla ICAO, ECAC ve IATA'nın belirlediği standartlarda ve ulusal mevzuat kapsamında MSHGP'de istenen önlemler alınır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşlar, kural dışı yolcuları en yakın polis birimine bildirir. Ayrıca havaalanı işletmecileri üç ayda bir bu tür olayları bildiren bir raporu SHGM'ye gönderir.

(3) Ülkemizden sınır dışı edilecek olan şahıslar konusunda bu kararı veren kamu idaresi tarafından ilgili işletmecilere yeterli süre öncesinde bildirimde bulunulur ve gerekli bilgiler verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Vize İşlemleri ve Seyahat Belgeleri, Havaalanı Tesisleri ve Trafik Hizmetleri

Vize işlemleri ve seyahat belgeleri

MADDE 21 – (1) Havaalanlarında uygulanacak vize ve seyahat belgeleri işlemlerinde ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ve ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'i kapsamında belirtilen standartlarda kolaylıkların sağlanması için gerekli alt yapı oluşturulur ve gerekli önlemler alınır.

(2) Düzenlenen yolcu seyahat belgelerinin ve uçuş mürettebat kartlarının ICAO tarafından yayımlanan Doküman 9303'te belirtilen standartlarda olması için ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli önlemler alınır. Uçuş mürettebat kartına sahip mürettebatın geçişlerinde kolaylık sağlanması için gereken tedbirler alınır.

(3) Uçuş operasyonları ve kabin emniyet denetçilerinin mürettebat üyesi olarak kabul edilmeleri için görev süresince geçerli olan sivil havacılık emniyet ve güvenlik denetçi belgesinin verilmesi konusunda gerekli kolaylıklar sağlanır ve mürettebat üyesine tanınan geçiş izni ayrıcalıklarından teftiş görevini yerine getiren denetçilerin de yararlanmasına imkan verilir.

Havaalanı tesisleri ve trafik hizmetleri

MADDE 22 – (1) Havaalanının trafik akışı kapsamında giden ve gelen yolcu, mürettebat ve bagajların transferi, yolcu ve mürettebatın transiti ve transfer edilmesi, havaalanında ve terminalde kargo, posta taşıma ve gümrükleme tesislerinin kurulması, park ve servis gibi hizmetlerin sunulması ile ilgili olarak ICAO tarafından yayımlanan Kolaylıklar adlı EK-9 Dokümanı ve ECAC tarafından yayımlanan Kolaylıklar konulu Doküman 30'un Bölüm 1'inde belirtilen uluslararası standartlarda alt yapı oluşturulur ve gerekli düzenlemeler yapılır.

(2) Havaalanı ve terminal işletmecisi, yolculara havaalanlarında gerekli hareket kolaylığının sağlanması için gerekli olan işaret, yönlendirme ve uçuş bilgilendirme tabelalarının veya ekranlarının, ICAO standartlarına uygun olarak gerekli olan yerlere yerleştirilmesinden ve bunların aktif olması amacıyla sürekli kontrol edilmesinden sorumludur.

Yolcu hakları ve mağduriyetin giderilmesi

MADDE 23 – (1) Hava yolu ile seyahat eden yolcuların sahip olduğu haklar ve bu hakların geçerli olduğu durumlara ilişkin uygulamalarda 3/12/2011 tarihli ve 28131 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik hükümleri geçerlidir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluklar ve yaptırımlar

MADDE 24 – (1) Havaalanlarında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişiler, HANKOK ve HALİNKOK toplantılarında hava ulaşımının kolaylaştırılması için tespit edilerek bildirilen sorunları, mevzuatlarına uygun olarak öncelikli ve ivedi olarak çözüme kavuşturarak sonucundan HANKOK ve HALİNKOK'a bilgi verir.

(2) Havaalanlarında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişilerin hava ulaşımını kolaylaştırma ve güvenlik önlemlerine ilişkin olarak alacakları önlemler, hava taşımacılığı için çok önemli olan zaman, hız ve emniyet faktörünü engelleyici olamaz.

(3) SHGM, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara aykırı davranan veya HANKOK'ta tespit edilerek kurumlarına bildirilen sorunları öncelikli ve ivedi olarak çözüme kavuşturmayan kamu kurum ve kuruluşlarının görevli memurları hakkında tâbi oldukları disiplin mevzuatına göre işlem yapılması için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirimde bulunur.

(4) İşletmeciler tarafından ulusal ve uluslararası gerekliliklerin yerine getirilmemesi durumunda Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu Kanuna ilişkin olarak yayımlanan Yönetmeliklerde yer alan yaptırımlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.